

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

486. SESJA PLENARNA W DNIACH 16 I 17 STYCZNIA 2013 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Akt o jednolitym rynku II – razem na rzecz nowego wzrostu gospodarczego”

COM(2012) 573 final

(2013/C 76/05)

Sprawozdawca: **Martin SIECKER**Współsprawozdawcy: **Benedicte FEDERSPIEL, Ivan VOLEŠ**

Dnia 19 grudnia 2012 r. Komisja Europejska, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Akt o jednolitym rynku II – razem na rzecz nowego wzrostu gospodarczego”

COM(2012) 573 final.

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 stycznia 2013 r.

Na 486. sesji plenarnej w dniach 16–17 stycznia 2013 r. (posiedzenie z 16 stycznia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 162 do 24 – 18 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Komitet przypomina⁽¹⁾, że jednolity rynek należy do centralnych elementów integracji europejskiej, z którym wiążą się potencjalne korzyści bezpośrednio odczuwalne dla zainteresowanych stron w UE i który może być źródłem zrównoważonego wzrostu gospodarek europejskich. W sytuacji obecnego kryzysu gospodarczego należycie funkcjonujący, przyszłościowy jednolity rynek staje się elementem nie tylko pożądanym, lecz wręcz kluczowym z punktu widzenia politycznej i gospodarczej przyszłości Unii Europejskiej.

1.2 W kontekście trwającego kryzysu gospodarczego i z uwagi m.in. na wpływ deregulacji rynków finansowych na budżety krajowe państw członkowskich, gospodarkę realną, ubóstwo i zatrudnienie w UE⁽²⁾ optymistyczny ton, jaki przyjmuje Komisja w komunikacie dotyczącym wdrażania

jednolitego rynku, wydaje się nieodpowiedni. EKES sądzi, że Komisja zwróciła zbyt mało uwagi na niezamierzone negatywne skutki uboczne jednolitego rynku. Zbyt wyraźne i demonstracyjne, a przedwczesne, chwalenie się sukcesem może tylko sfrustrować obywateli UE. Skutkiem tego może być dalsze kwestionowanie jednolitego rynku, zamiast nadania mu nowej dynamiki. W komunikacie należy przyjąć bardziej realistyczne podejście i podawać informacje w sposób dobrze wyważony.

1.3 Lepszemu funkcjonowaniu jednolitego rynku dzięki starym i nowym wytycznym bardzo zagraża ogromny wzrost bezrobocia – do poziomu 28 mln osób – o szczególnie dotkliwych skutkach dla ludzi młodych w UE. Setki tysięcy MŚP zbankrutowało a 120 mln obywateli, tj. 25% ludności UE, zagraża ubóstwo i wykluczenie społeczne. Wszystko to ma wielki wpływ na popyt i konsumpcję w UE. Oprócz realizacji działań podstawowych, UE i państwa członkowskie muszą nasilić wysiłki, by pokonać kryzys finansowy, gospodarczy i budżetowy oraz urzeczywistnić pełny potencjał jednolitego rynku.

⁽¹⁾ Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 99.

⁽²⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-03122012-AP/EN/3-03122012-AP-EN.PDF

1.4 EKES wzywa Parlament, Komisję i Radę do szybkiego podjęcia działań – z zachowaniem odpowiedniej jakości – aby zapewnić przyjęcie wniosków legislacyjnych przed końcem kadencji Parlamentu i Komisji wiosną 2014 r. EKES byłby zadowolony z szybkiego przyjęcia środków zaproponowanych w komunikacie w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w celu poprawy ogólnego wdrażania przepisów UE.

2. Uwagi ogólne – „W stronę społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności”

2.1 Komisja opisała drugi etap realizacji Aktu o jednolitym rynku za pośrednictwem 12 nowych działań podstawowych mających na celu poprawę funkcjonowania jednolitego rynku. EKES przyjmuje z zadowoleniem fakt, że skonsultowano się z nim przed publikacją komunikatu i że Komisja uwzględniła niektóre z jego zaleceń w Akcie o jednolitym rynku II. Ubolewa jednak, że tym razem nie przeprowadzono formalnych konsultacji publicznych oraz że udział odpowiednich zainteresowanych stron w konsultacjach nieformalnych nie został właściwie wyważony.

2.2 Pomimo że jednolity rynek od czasu jego powstania przyczynia się do wzrostu gospodarczego oraz tworzenia nowych miejsc pracy, to jak dotąd nie wszystkie zainteresowane strony – czy to przedsiębiorstwa, pracownicy, konsumenci czy obywatele – skorzystały z jego pełnego potencjału. Komisja pisze o dodatkowych 2,77 mln miejsc pracy, ale nie wspomina nic o niepewnym charakterze części z nich⁽³⁾. Wiemy, że od wiosny 2008 r., kiedy skutki kryzysu gospodarczego odczuto w całej Europie, utracono ok. 10 mln miejsc pracy, i wydaje się, że końca tego negatywnego trendu jeszcze nie widać⁽⁴⁾.

2.3 Choć Komisja podaje, jakie zasady przewodnie przyświecały dokonaniu takiego wyboru środków (program lepszego stanowienia prawa, koszty braku działań na poziomie europejskim itd.), poczucie konieczności pilnej realizacji niektórych z nich nie zawsze jest widoczne we wszystkich instytucjach europejskich. Na przykład, jeśli chodzi o mobilność pracowników, Komisja zapowiada inicjatywę dotyczącą portalu EURES, a jednocześnie inne działania o podstawowym znaczeniu dla tej dziedziny nadal oczekują na decyzję w Radzie.

2.4 EKES sądzi, że Komisja zwróciła zbyt mało uwagi na niezamierzone negatywne skutki uboczne jednolitego rynku. Unijna regulacja rynków finansowych jest zbyt słaba, by zardzielić nieskuteczności nadzoru i zapobiec nastawionej na krótkoterminowe zyski działalności uprzywilejowanej grupy akcjonariuszy. Trzeba zwrócić większą uwagę na poprawę ładu korporacyjnego. Zwiększanie przejrzystości i rozliczalności powinno

być priorytetem, co pozwoli zadbać o to, by jednolity rynek przyczyniał się do rozwoju środowiska prawnego, w którym respektuje się uzasadnione interesy wszystkich zainteresowanych stron.

2.5 Godne uwagi jest mocne przekonanie Komisji, że te 12 nowych dźwigni przyczyni się do wzrostu gospodarczego, zwiększenia zatrudnienia i wzmocnienia zaufania do jednolitego rynku. Zdaniem EKES-u historia wprowadzania jednolitego rynku pokazuje, że niektóre rozwiązania wdrożone w przeszłości przyniosły istotne skutki w krótkim okresie. Zbyt wyraźne i demonstracyjne, a przedwczesne, chwalenie się sukcesem może tylko sfrustrować obywateli UE, zwłaszcza wobec braku solidnych dowodów pochodzących z oceny skutków. Rezultatem tego może być dalsze kwestionowanie jednolitego rynku, zamiast nadania mu nowej dynamiki⁽⁵⁾. Komisja powinna przyjąć bardziej realistyczne podejście i podawać informacje w sposób dobrze wyważony.

2.6 Niestety ani Akt o jednolitym rynku I, ani Akt o jednolitym rynku II nie podkreślają, jak ważne jest zadbanie o zaufanie w odniesieniu do egzekwowania przysługujących praw. EKES nadal z niecierpliwością oczekuje, kiedy w końcu udostępniony zostanie europejskim konsumentom skuteczny instrument dochodzenia roszczeń zbiorowych na drodze sądowej. Choć liberalizacja rynków i zwiększenie konkurencji są kluczowymi celami polityki dotyczącej jednolitego rynku i odgrywają ważną rolę w umożliwianiu konsumentom swobodnego wyboru, konsumenci potrzebują także solidnych ram w postaci praw chroniących ich w przypadku zakupu towarów i usług oraz skutecznego dochodzenia praw. Z szeregu badań wynika, że wdrażanie różnych instrumentów UE jest powolne, a możliwości ich egzekwowania są nadal stosunkowo słabe, zwłaszcza w sytuacjach transgranicznych. Komisja powinna w związku z tym pilnie zaproponować wiążące środki dotyczące nowych narzędzi egzekwowania prawa.

2.7 Niefortunne jest to, że tylko jedna z 12 inicjatyw została określona jako środek na rzecz konsumentów, pomimo że szereg dźwigni ma ważny wpływ na codzienne życie europejskich konsumentów⁽⁶⁾. Komitet ma nadzieję, że nie stanowi to odzwierciedlenia ogólnego postrzegania przez Komisję polityki konsumenckiej. Jest ważne, by sposób ujmowania tej problematyki był szeroki i konsumenci nie byli postrzegani jako dodatek do polityki przedsiębiorczości, ale jako niezależni gracze, tak by stworzyć jednolity rynek przynoszący korzyści wszystkim (zob.

⁽³⁾ FLASH-IT, Policy Research Alert 5 – Employment, październik 2012 r.

⁽⁴⁾ Informacja prasowa Eurostatu z 31 października 2012 r.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie Mario Montiego z 2010 r.: „Podminowałoby ono podstawy integracji i wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia w całej UE w czasie, kiedy powstają nowe potęgi globalne i stoją przed nami poważne wyzwania ekologiczne, a spójna UE jest potrzebna bardziej niż kiedykolwiek dotychczas, zarówno obywatelom europejskim, jak i dla zachowania efektywnego globalnego ładu”.

⁽⁶⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 14 czerwca 2012 r. w sprawie: „Akt o jednolitym rynku – następne kroki na ścieżce wzrostu”.

sprawozdania Montiego i Grecha). EKES zgadza się z Komisją, że pełen potencjał jednolitego rynku nadal nie został wykorzystany, nawet po wdrożeniu tych 50 propozycji i pierwszych 12 dźwigni. Jednakże z punktu widzenia konsumentów Komisja mogła i powinna była położyć większy nacisk na nadanie priorytetu inicjatywom sprzyjającym konsumentom, tak jak podkreślono we wcześniejszej opinii EKES-u (7).

2.8 EKES jest także zaskoczony, że w omawianym komunikacie nie ma mowy o partnerstwie społecznym. Wiary i zaufania nie da się przywrócić, jeśli udział partnerów społecznych w polityce UE będzie ograniczony do zagadnień, którymi zajmuje się DG ds. Zatrudnienia. Konsultacje z partnerami społecznymi są też potrzebne w odniesieniu do różnorodnych działań prowadzonych przez DG ds. Rynku Wewnętrznego.

2.9 Jak EKES zaznaczył we wcześniejszych opiniach, jakkolwiek propozycja w sprawie transakcji transgranicznych zawieranych przez konsumentów musi być wdrażana stopniowo, począwszy od transgranicznych umów handlowych zawieranych między przedsiębiorstwami (tzw. B2B) na zasadzie pilotażowej. Do czasu przyjęcia jakiegokolwiek propozycji dotyczącej transakcji między przedsiębiorstwami i konsumentami (tzw. B2C) nie należy podejmować żadnych inicjatyw fakultatywnych odnoszących się do transgranicznych umów handlowych.

3. Pierwsze 12 dźwigni i brakujące elementy – aktualna sytuacja

3.1 Komisja przedstawiła już 11 z 12 wniosków legislacyjnych dotyczących działań podstawowych, a EKES wydał opinie na ich temat (8). EKES wzywa Parlament, Komisję i Radę do szybkiego podjęcia działań – z zachowaniem odpowiedniej jakości – aby zapewnić przyjęcie tych wniosków legislacyjnych przed końcem kadencji Parlamentu i Komisji wiosną 2014 r. Państwa członkowskie powinny poprawnie wdrożyć przyjęte przepisy i egzekwować ich przestrzeganie, tak aby zapewnić równe warunki działania, a bariery utworzone z nieuzasadnionych i dyskryminacyjnych powodów muszą zostać usunięte, aby umożliwić odpowiednie funkcjonowanie jednolitego rynku.

3.2 Wycofanie rozporządzenia Monti II nie rozwiązuje problemów, jakie stworzył Trybunał Sprawiedliwości UE w wyrokach dotyczących delegowania pracowników. Trzeba znaleźć rozwiązanie dla obecnej sytuacji, gdyż uniemożliwia ona pracownikom pełne korzystanie z przysługujących im praw. Komisja powinna zadbać o to, by swobody gospodarcze nie mogły ograniczać podstawowych praw socjalnych. Powinna rozważyć przedłożenie wniosku dotyczącego protokołu w sprawie postępu społecznego, który zostałby załączony do traktatów europejskich. Protokół taki powinien wyjaśniać relacje między podstawowymi prawami socjalnymi a swobodami gospodarczymi, potwierdzając, że jednolity rynek nie jest celem samym w sobie, ale że został utworzony, aby osiągnąć postęp społeczny dla wszystkich obywateli UE (*de facto* w ramach wdrażania art. 3 ust. 3 wersji skonsolidowanej Traktatu o Unii Europejskiej). Należy też jasno stwierdzić, że

swobody gospodarcze i zasady konkurencji nie mogą mieć pierwszeństwa przed podstawowymi prawami socjalnymi i postępowaniem społecznym i że nie można ich interpretować tak, jak gdyby dawały przedsiębiorstwom prawo do unikania czy obchodzenia krajowych przepisów i praktyk z zakresu praw społecznych i prawa pracy czy też do nieuczciwej konkurencji w zakresie płac i warunków pracy.

3.3 EKES wskazał szereg środków, których brakowało w Akcie o jednolitym rynku I, a które jego zdaniem przyczyniłyby się do zwiększenia zaufania obywateli. Środki, których nadal brakuje, to m.in.: przegląd dyrektywy o prawie autorskim, opłaty z tytułu praw autorskich, neutralność sieci, protokół w sprawie postępu społecznego, mikroprzedsiębiorstwa i przedsiębiorstwa rodzinne, środki na rzecz wspierania tworzenia nowych przedsiębiorstw i rozwoju przedsiębiorstw istniejących, nadmierne zadłużenie i przekazy międzybankowe w celu konsolidacji działania jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA).

4. 12 nowych dźwigni

4.1 Transport

EKES przyjmuje z zadowoleniem środki służące poprawie połączeń w ramach jednolitego rynku w dziedzinie kolei, transportu morskiego i lotniczego, ale sądzi, że brakuje podejścia całościowego, gdyż we wniosku Komisji nie ma środków dotyczących kolejowych przewozów towarowych, transportu drogowego, który jest największym segmentem transportu towarów i osób, oraz transportu multimodalnego jako sposobu optymalizacji efektywności transportu.

4.1.1 Transport kolejowy

Sposób, w jaki opisuje się i broni prywatyzacji transportu kolejowego, nie odzwierciedla faktu, że w ważnych europejskich regionach w celu utrzymania transportu publicznego trzeba brać pod uwagę kwestie inne niż tylko ekonomiczne. Wprowadzenie samej tylko opłacalności mogłoby negatywnie wpłynąć na wypełnianie zadań publicznych przez systemy transportu kolejowego. Ocena powodzenia lub porażki prywatyzacji wyłącznie na podstawie oszczędności nie jest wystarczająca. Najważniejsza powinna być jakość oraz bezpieczeństwo pracowników i obywateli.

4.1.2 Transport wodny

Prawdziwy jednolity rynek przewozów morskich można osiągnąć jedynie dzięki zapewnieniu równych warunków konkurencji z innymi środkami transportu. Oznacza to podjęcie zdecydowanych działań na rzecz uproszczenia administracyjnego – tzn. w zakresie procedur celnych – w odniesieniu do przewozów czysto wewnątrzunijnych. Towary unijne powinny być traktowane inaczej niż towary z państw trzecich (w szczególności dzięki wykorzystywaniu manifestów elektronicznych), aby ograniczyć biurokrację i przenieść odpowiedzialność na przewoźników. Zasadniczo towary poddane inspekcji przy wjeździe do UE nie muszą być ponownie kontrolowane w innym porcie docelowym w UE.

(7) Dz.U. C 299 z 4.10.2012, s. 165.

(8) Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 99.

Przyczyniłoby to się także z jednej strony do stworzenia transportu morskiego bez barier w UE, a z drugiej do utworzenia bardzo potrzebnych autostrad morskich – kluczowych szlaków morskich między portami UE w połączeniu w innymi rodzajami transportu. EKES przygotowuje obecnie opinię w sprawie niebieskiego wzrostu i przedstawi konkretne propozycje na początku 2013 r.

4.1.3 Transport powietrzny

Dostrzegając znaczenie środków służących zaradzeniu obecnemu rozdrobnieniu europejskiej przestrzeni powietrznej, EKES ubolewa nad tym, że nie przedstawiono jeszcze przeglądu rozporządzenia w sprawie praw pasażerów linii lotniczych obejmującego kwestie odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład, odwołania lub dużego opóźnienia lotów. Prawodawstwo UE powinno zostać wyjaśnione i uaktualnione, jeśli chodzi o stosowanie i interpretację pewnych ogólnych przepisów. EKES wzywa także Komisję do przedstawienia wniosku legislacyjnego, w którym nałożono by na linie lotnicze obowiązek zagwarantowania ochrony wszystkim pasażerom w przypadku niewypłacalności linii lotniczych, oraz do podjęcia działań przeciwko rozpowszechnianiu się nieuczciwych warunków umów, brakowi przejrzystości w zakresie cen biletów oraz trudnościom odczuwanym przez konsumentów w dochodzeniu roszczeń poprzez zobowiązanie linii lotniczych do przestrzegania systemów pozasądowego rozstrzygania sporów oraz decyzji podejmowanych przez krajowe urzędy lotnictwa cywilnego.

4.2 Energia

Ze względu na brak konkurencji w wielu państwach członkowskich wciąż nie ma możliwości wyboru między różnymi dostawcami energii. W całej Europie nadal jeszcze nie osiągnięto przystępności cenowej usług, wysokiej jakości w rozpatrywaniu skarg, porównywalności ofert i cen, łatwości zmiany dostawców oraz przejrzystości taryf i warunków umów. EKES wzywa Komisję i Radę do utrzymania krajowych detalicznych rynków energii pod ścisłym nadzorem oraz, w razie potrzeby, do podejmowania szybkich działań w celu zapewniania skutecznego wdrożenia trzeciego pakietu energetycznego z korzyścią dla obywateli. Jest ważne, by państwa członkowskie transponowały odpowiednie przepisy zawarte w trzecim pakiecie w taki sposób, aby pomóc słabszym obywatelom oraz zapobiec ubóstwu energetycznemu w tych państwach. Zaangażowanie konsumentów to warunek konieczny powodzenia systemu inteligentnego opomiarowania, który może zapewnić potencjał efektywności energetycznej. Jednak pozostaje wiele nierozwiązanych kwestii takich jak ocena, czy potencjalne korzyści przeważają nad kosztami dla konsumentów oraz kwestie związane z ochroną danych osobowych. Problemy te należy rozwiązać jak najszybciej w interesie wszystkich użytkowników energii.

4.3 Mobilność obywateli

Komisja zdecydowanie popiera mobilność. Jednakże mobilność jako taka nie jest celem sama w sobie. Wyjazd z ojczyzny to dla

wielu osób bardzo trudna decyzja i porównania z USA nie zawsze są trafne. Pracownicy i osoby pracujące na własny rachunek, które przekraczają granice, często stykają się z problemem nieuznawania ich kwalifikacji, długich godzin pracy, złych warunków pracy, dyskryminacji, nieuczciwego traktowania i barier językowych. Poprawa warunków pracy i promowanie równego traktowania powinny być elementem europejskiej aktywnej polityki rynku pracy. EKES ubolewa w szczególności nad tym, że po ponad 20 latach nadal nie osiągnięto postępów w ważnej kwestii uznawania kwalifikacji zawodowych⁽⁹⁾. Należy promować w Europie mobilność stażystów, praktykantów i młodych przedsiębiorców.

4.4 Dostęp do finansowania

Proponowane środki mające na celu ułatwienie dostępu do długoterminowych funduszy inwestycyjnych to pozytywny krok. Niemniej jednak nie rozwiąże to problemów, z jakimi stykają się MŚP z uwagi na brak kapitału operacyjnego. MŚP, jako trzon gospodarki UE, nie powinny być dyskryminowane, jeśli chodzi o dostęp do finansowania, w wyniku rygorystycznych przepisów dotyczących rezerw bankowych⁽¹⁰⁾. Komitet odwołuje się tu do swych wcześniejszych opinii w sprawie dostępu do finansowania dla MŚP⁽¹¹⁾ i zaleca utworzenie odnawialnych narzędzi kredytowych, które umożliwiłyby MŚP łatwy dostęp do finansowania bez nadmiernych zabezpieczeń⁽¹²⁾. Gwarancje dla tych kart kredytowych powinny być zapewniane ze środków krajowych lub europejskich. Państwa członkowskie powinny także rozważyć inne możliwości, takie jak wakacje podatkowe dla inwestorów prywatnych i rodzinnych inwestujących w nowo tworzone MŚP i ich rozwój przez określoną ilość lat, oraz inne zachęty. Rozwiązania te powinny uzupełniać propozycję dotyczącą swobodnego transgranicznego przepływu europejskiego kapitału wysokiego ryzyka, który jest skierowany do innowacyjnych przedsiębiorstw, tak jak zaproponowano w Akcie o jednolitym rynku I. Nie rozwiązuje to jednak problemu braku finansowania dla innych MŚP.

4.5 Otoczenie regulacyjne przedsiębiorstw

Propozycja dotycząca modernizacji przepisów w zakresie niewypłacalności jest krokiem we właściwym kierunku, jeśli chodzi o poprawę otoczenia biznesu, zwłaszcza gdy celem jest danie przedsiębiorcom drugiej szansy. Nadal istnieje za dużo biurokracji, z którą MŚP, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwa, nie są w stanie sobie poradzić. Komitet wzywa Komisję, by kontynuowała wysiłki mające na celu ograniczenie obciążeń administracyjnych oraz wskazała cele ilościowe i jakościowe. Pod tym względem należy stale ulepszać oceny skutków. Obecnie ocena obciążeń administracyjnych w zbyt dużym stopniu skupia się na samych uregulowaniach i, częściowo z związku z tym, ma nadmiernie technokratyczny charakter. Wprowadzenie przez państwo członkowskie regulacji

⁽⁹⁾ Dz.U. C 191 z 29.6.2012, s. 103.

⁽¹⁰⁾ Zob. dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych (CDR IV).

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 351 z 15.11.2012, s. 45.

⁽¹²⁾ Karta „Széchenyi” na Węgrzech – zob. http://www.iapmei.pt/conferencia/1_Laslo_Krisan.ptt

może być umotywowane chęcią utrzymania jakości świadczonej usługi i tym samym leżeć w interesie publicznym, a zatem nie być niepotrzebne⁽¹³⁾.

4.6 Usługi

EKES przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Akt o jednolitym rynku II obejmuje zmianę dyrektywy w sprawie usług płatniczych, i podkreśla, że rozwój konkurencyjnego i sprawnie funkcjonującego europejskiego rynku płatności przynoszącego korzyści wszystkim konsumentom i przedsiębiorstwom powinien być podstawowym celem przeglądu tej dyrektywy. Szczególnie ważne jest udostępnienie konsumentom usług płatniczych, a także zadbanie o to, by były one świadczone tanio i w sposób bezpieczny i efektywny. Zmieniona dyrektywa powinna zakazywać praktyk polegających na pobieraniu od konsumentów dodatkowych opłat za korzystanie z danych metod płatności w UE. Osoby korzystające z polecenia zapłaty powinny mieć prawo do bezwarunkowego zwrotu kwoty transakcji w przypadku transakcji autoryzowanych i nieautoryzowanych. Konsumentom należy zapewnić dobrą ochronę niezależnie od wykorzystanej metody płatności, z uwzględnieniem zastrzonych przepisów ochrony konsumenta obowiązujących w niektórych państwach członkowskich. W tym kontekście należy wziąć pod uwagę różne korzyści dla zainteresowanych stron, jak również konieczność ustalenia umiarkowanych kosztów dla MŚP, które oferują te metody płatności swoim klientom. EKES jest zadowolony z tego, że Komisja zamierza przedstawić wniosek ustawodawczy dotyczący wielostronnych opłat *interchange* z tytułu płatności kartowych.

4.7 Jednolity rynek cyfrowy

EKES przyjmuje z zadowoleniem zamiar Komisji Europejskiej, by ograniczyć koszty i zwiększyć efektywność wdrażania infrastruktury na potrzeby szybkich sieci komunikacyjnych dzięki przyjęciu wspólnych przepisów. EKES popiera propozycję dotyczącą poprawy szybkich szerokopasmowych połączeń z internetem jako warunku rozwoju handlu elektronicznego. Jest ważne, by przyjąć spójny model dla metod określania kosztów stosowanych przez krajowe organy regulacyjne w całej UE, aby zagwarantować, że koszty są sprawiedliwe i wyliczone zgodnie z tą samą normą. Odpowiednio regulowane rynki telekomunikacyjne muszą zapewniać konsumentom wybór. Jeśli nie osiągnie się faktycznie sprawiedliwego dostępu nowych operatorów do sieci dostępu nowej generacji, zakłóci to lub ograniczy jakość dostępnych usług detalicznych dla konsumentów. Wszyscy konkurenci powinni mieć dostęp do infrastruktury na równych warunkach i należy zapewnić dostęp do sieci po rozsądnych cenach (tzn. opartych na kosztach) dla nowych podmiotów oraz dla podmiotów od dawna obecnych na rynku.

4.8 Fakturowanie elektroniczne przy zamówieniach publicznych

Przedsiębiorstwa od dawna apelują o powszechne wykorzystywanie fakturowania elektronicznego, w tym w działalności transgranicznej. Zdecydowanie popieramy propozycję wpro-

wienia takiego fakturowania jako ogólnej zasady w umowach w ramach zamówień publicznych. Niemniej jednak forma elektroniczna powinna mieć zastosowanie także do prezentacji ofert, ponieważ jej niestosowanie jest jedną z przyczyn niskiego udziału MŚP z państw członkowskich w zamówieniach publicznych w innych państwach członkowskich (zob. także Program prac Komisji na rok 2013).

4.9 Konsumenty

4.9.1 Na rynku UE nadal znajdują się niebezpieczne produkty dla konsumentów, w tym produkty opatrzone znakiem CE, co stwarza zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, których można uniknąć. EKES jest zatem zadowolony z tego, że Komisja Europejska zaproponuje pakiet legislacyjny dotyczący bezpieczeństwa produktów, obejmujący instrument dozoru nad jednolitym rynkiem dla wszystkich produktów nieżywnościowych, wniosek dotyczący nowej dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz wieloletni ramowy plan nadzoru rynku. Przegląd ten powinien zapewnić więcej jasności co do powiązań między różnymi unijnymi regulacjami dotyczącymi bezpieczeństwa produktów. W szczególności trzeba wzmocnić i wyjaśnić zakres odpowiedzialności producentów. Należy zapewnić taki sam poziom egzekwowania przepisów oraz skuteczność działań nadzoru rynku w całej UE.

4.9.2 Należy jednoznacznie zająć się kwestią produktów atrakcyjnych dla dzieci i utrzymać zakaz produktów imitujących żywność. Polityka UE musi stanowić duży krok naprzód w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia. Trzeba zwrócić uwagę na nieuczciwą konkurencję dla przedsiębiorstw unijnych, które muszą przestrzegać przepisów UE. Przegląd dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów powinien skutecznie zapobiec wprowadzaniu na rynek produktów niebezpiecznych, co wymaga istnienia europejskiego systemu nadzoru rynku, w tym skutecznej kontroli na granicach zewnętrznych UE.

4.10 Spójność społeczna i przedsiębiorczość społeczna

4.10.1 Propozycje przedstawione w tej części zostały przyporządkowane do tego nagłówka w sposób raczej sztuczny. EKES dostrzega znaczenie skupienia się, w obecnych czasach kryzysu, na zwalczaniu dalszego wykluczenia społecznego i ubóstwa. W tym kontekście podkreślono przedsiębiorczość społeczną jako kluczowy czynnik w strategii wychodzenia z kryzysu. Rozczarowujący jest brak oddzielnego podstawowego działania dotyczącego rozwoju i wzrostu gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych. Sugerowane podstawowe działanie 12 nie rozwiązuje problemu rosnącego wykluczenia społecznego i ubóstwa w Europie. Komitet zaleca w związku z tym jasne i specjalne działanie podstawowe poświęcone przedsiębiorczości społecznej oparte na proaktywnych zaleceniach EKES-u, które jego zdaniem będą lepszą reakcją na potrzebę zwiększenia spójności społecznej⁽¹⁴⁾.

⁽¹³⁾ Zob. opinia EKES-u Dz.U. C 318 z 29.10.2011 r., s. 109, pkt 3.2.

⁽¹⁴⁾ Tę kwestię podkreślono także w opinii EKES-u Dz.U. C 299 z 4.10.2012, s. 165.

4.10.2 EKES przyjmuje z zadowoleniem propozycję zapewnienia wszystkim obywatelom Unii dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, zapewnienia przejrzystości i możliwości porównywania opłat za prowadzenie rachunku bankowego oraz ułatwienia przenoszenia rachunków bankowych między bankami. EKES ma nadzieję, że tym razem Komisja zaproponuje wiążące prawodawstwo, a nie zalecenie, takie jak z lipca ubiegłego roku, którego dobrowolny charakter spotkał się z ostrą krytyką. EKES odnotowuje, że w zakresie przejrzystości i możliwości porównywania opłat za prowadzenie rachunku bankowego dla konsumentów stwierdzono istotne niedociągnięcia lub wręcz całkowite niepowodzenie. Proponowane prawodawstwo UE powinno zagwarantować, by każdy konsument miał prawo dostępu do podstawowego rachunku płatniczego, i usunąć wszelkie przeszkody dla przenoszenia rachunków bankowych między bankami.

Bruksela, 16 stycznia 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON

ZAŁĄCZNIK

do opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Następująca poprawka, która uzyskała poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, została odrzucona w trakcie debaty (art. 39 ust. 2 regulaminu wewnętrznego)

a) Punkt 3.2 (poprawka 5)

Wycofanie rozporządzenia Monti II nie rozwiązuje problemów, jakie stworzył Trybunał Sprawiedliwości UE w wyrokach dotyczących delegowania pracowników. Trzeba znaleźć rozwiązanie dla obecnej sytuacji, gdyż uniemożliwia ona pracownikom pełne korzystanie z przysługujących im praw. Komisja powinna zadbać o to, by swobody gospodarcze nie mogły ograniczać podstawowych praw socjalnych. Powinna rozważyć przedłożenie wniosku dotyczącego protokołu w sprawie postępu społecznego, który zostałby załączony do traktatów europejskich. Protokół taki powinien wyjaśniać relacje między podstawowymi prawami socjalnymi a swobodami gospodarczymi, potwierdzając, że jednolity rynek nie jest celem samym w sobie, ale że został utworzony, aby osiągnąć postęp społeczny dla wszystkich obywateli UE (de facto w ramach wdrażania art. 3 ust. 3 wersji skonsolidowanej Traktatu o Unii Europejskiej). Należy też jasno stwierdzić, że swobody gospodarcze i zasady konkurencji nie mogą mieć pierwszeństwa przed podstawowymi prawami socjalnymi i postępem społecznym i że nie można ich interpretować tak, jak gdyby dawały przedsiębiorstwom prawo do unikania czy obchodzenia krajowych przepisów i praktyk z zakresu praw społecznych i prawa pracy czy też do nieuczciwej konkurencji w zakresie płac i warunków pracy. Komisja przedstawiła dwa wnioski ustawodawcze mające na celu poprawę i wzmocnienie transponowania, wdrażania i egzekwowania w praktyce dyrektywy o delegowaniu pracowników. Pierwszy z nich, który dotyczy egzekwowania dyrektywy nr 96/71/WE i jest nadal przedmiotem dyskusji, ma na celu ulepszenie ochrony pracowników tymczasowo delegowanych za granicę poprzez poprawę informowania, współpracy administracyjnej i kontroli. Drugi wniosek, dotyczący wykonywania prawa do podejmowania działań zbiorowych w kontekście swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług (Monti II), został wycofany.

Jeżeli chodzi o zasadę równego statusu podstawowych praw socjalnych i swobód gospodarczych, EKES jest zdania, że zwłaszcza prawo pierwotne musi zapewniać tego rodzaju podejście. Odnotowuje również, że trzeci motyw preambuły, a szczególnie art. 151 TFUE, ma na celu promowanie lepszych warunków życia i pracy „tak aby umożliwić ich wyrównanie z jednoczesnym zachowaniem postępu”, a także apeluje o włączenie do traktatów „protokołu w sprawie postępu społecznego”, po to aby ugruntować w nich zasadę równego statusu podstawowych praw socjalnych i swobód gospodarczych i tym samym jasno zaznaczyć, że ani swobody gospodarcze, ani reguły konkurencji nie mogą mieć pierwszeństwa przed podstawowymi prawami socjalnymi, a także po to, by wyraźnie określić znaczenie celu UE dotyczącego osiągnięcia postępu społecznego ⁽¹⁾.

Uzasadnienie

Zostanie przedstawione ustnie.

Wynik głosowania

Za: 77

Przeciw: 114

Wstrzymało się: 11

(1) Dz.U. C 376 z 22.12.2011, s. 74.